

Pitanja i literatura iz oblasti iz kojih će kandidati polagati ispit za radno mjesto:
Samostalni referent na održavanju i upravljanju poljoprivrednom mehanizacijom

LITERATURA

1. POLJOPRIVREDNA MEHANIZACIJA Čengić Dželal, interna skripta koju koriste učenici Srednje Poljoprivredne škole;
2. MEHANIZACIJA U POLJOPRIVREDNOJ PROIZVODNJI Mehmed Lulo, Selim Škaljić, Arka press Sarajevo 2004. godine;
3. PROIZVODNJA VIŠEGODIŠNJE KRMNOG BILJA I PRIMJENA POLJOPRIVREDNE MEHANIZACIJE Muamer Bezdrob, Nermin Rakita, PPF Sarajevo, 2021.;
4. POLJOPRIVREDNA TEHNIKA (OSNOVI POLJOPRIVREDNE TEHNIKE) Za drugi razred zajedničkih osnova poljoprivredno-veterinarske i prehrambene struke (biljna proizvodnja) II Izdanje Mirko Šipovac, Svjetlost Sarajevo, 1990.

PITANJA ZA PISEMNI DIO ISPITA:

- 1. Prema snazi motora u lake traktore spadaju oni koji imaju snagu:**
  - a) od 27-67 kW
  - b) od 38-66 kW
  - c) 67-110 kW
- 2. Traktori točkaši mogu biti:**
  - a) jednoosovinski
  - b) petoosovinski
  - c) bezosovinski
- 3. U pet osnovnih dijelova traktora spada i:**
  - a) kabina
  - b) točkovi
  - c) uređaj za upravljanje

4. Prema snazi motora u lake traktore spadaju oni koji imaju snagu:

- a) od 27-67 kW
- b) od 38-66 kW
- c) 67-110

5. U poljoprivredne mašine za obradu zemljišta spadaju:

- a) mašine i oruđa za košenje
- b) mašine i oruđa za dopunsku obradu zemljišta
- c) mašine i oruđa za navodnjavanje

6. Koja od mašina i oruđa spadaju u one za osnovnu obradu zemljišta

- a) freze
- b) plugovi
- c) drljače

7. Mašine i uređaji za dopunsku obradu zemljišta služe za:

- a) služe za prevrtanje zemlje
- b) sitne i mrve zemljište
- c) pripremaju zemljište za oranje

8. Plug je oruđe za _____ - osnovnu obradu zemljišta.

- a) sabijanje zemlje
- b) osnovnu obradu zemljišta
- c) ravnjanje zemlje

9. Prema broju plužnih tijela plugovi mogu biti:

- a) jedno i višebrazni
- b) okrugli i kockasti
- c) kratki i dugi

10. Prema načinu prikopčavanja na traktor plugovi mogu biti:

- a) nošeni i vučeni
- b) samohodni
- c) viseći i ležeći

11. Osnovni radni dio raonog pluga je:

- a) motičica
- b) crtalo
- c) plužno tijelo

12. Raonik sa zidom brazde treba da ima ugao od:

- a) 30-50°
- b) 10-20°
- c) 50-60°

13. Diskusni plugovi se koriste:

- a) za oranje sabijenih zemljišta
- b) za krčenje
- c) za ravnjanje terena

14. Po broju baterija tanjirače mogu biti:

- a) bezbaterijske
- b) više baterijske
- c) sa zupcima

15. Po konstrukciji u tip tanjirastih drljača spadaju:

- a) dvokrilne jednoredne tanjiraste drljače
- b) tanjirače sa zupcima
- c) sjetvospremači

16. Lake drljače imaju prečnik diska:

- a) 10-20 cm
- b) 35-40 cm
- c) 45-50 cm

17. Noževi/motičice rotofreze su u obliku slova:

- a) C
- b) L
- c) S

18. U mašine za đubrenje spadaju:

- a) rasturač stajnjaka
- b) međuredni kultivator
- c) valjci

19. Prema uređaju za rasipanje rasipači mineralnih đubriva mogu biti:

- a) centrifugalni
- b) okruglasti
- c) vertikalni

20. Vrstače ili redne sijačice služe za sjetvu:

- a) luka
- b) žita
- c) kupusa

21. Prema načinu izbacivanja sjemena iz sjetvenih aparata, širokoredne sijačice mogu biti:

- a) sa vertikalnim aparatima
- b) sa pneumatskim aparatima
- c) sa horizontalnim aparatima

22. Biološke metode zaštite biljaka su:

- a) postavljanje prepreka ili mamaca
- b) korištenje drugih korisnih insekata ili mikroorganizama
- c) primjena plodoreda

23. Prema namjeni prskalice se dijele na:

- a) duge i kratke
- b) voćarsko-vinogradarske
- c) proste i složene.

24. Prskalice u odnosu na atomizere troše:

- a) veću količinu vode
- b) manju količinu vode
- c) istu količinu vode po jedinici površine.

25. Atomizeri apliciraju rastvor različitih koncentracija čija veličina kapi iznosi:

- a) 50-80 milimikrona
- b) 80-300 milimikrona
- c) 350-800 milimikrona

26. Kod zimskog prskanja koristi se pločica sa diznom najvećeg promjera koji iznosi:

- a) 1,0 mm
- b) 1,5 mm
- c) 2,5 mm

27. Mašine za zamagljivanje koriste čestice čija je veličina:

- a) do 90 milimikrona
- b) do 50 milimikrona
- c) do 30 milimikrona

28. Za sijane trave u košnji bilo koje krmne kulture visina reza treba da se kreće:

- a) od 5 cm
- b) od 10 cm
- c) od 15 cm

29. U operacijama rastresanja, okretanja i sakupljanja sijena u polju koriste se:

- a) jednonamjenske grablje
- b) valjci
- c) travokosačice

30. U rasutom stanju sijeno teži 50-60 kg/m³, dok u baliranom teži:

- a) 70-80 kg/m³
- b) 90-100 kg/m³
- c) 120-150 kg/m³

31. Zimska rezidba voćaka u kontinentalnom dijelu naše zemlje provodi se:

- a) početkom zime
- b) krajem zime
- c) u jesen

32. U niskorasle kulture koje se koriste za siliranje spadaju:

- a) lucerka i djettelina
- b) kukuruz i bambus
- c) miskantus i kukuruz

33. Žetva strnih žita u BiH obavlja se kao:

- a) višefazna i monofazna
- b) prosta i složena
- c) integralna i prosta

34. Heder po funkciji predstavlja:

- a) žetelicu sa dopremom mase požnjevenog žita na vršalicu kombajna
- b) zadnji dio kombajna koji propušta slamu
- c) konstrukciju u sastavku kombajna koja skladišti zrna žita.

35. Mehanizovana berba kukuruza obavlja se kao:

- a) dvofazna i jedofazna
- b) prosta i složena
- c) jednostavna i komplikovana.

36. Jedna od faza kod tehnologije mehaniziranog vađenja krompira uključuje:

- a) uklanjanje cime
- b) ravnanje terena
- c) tanjiranje parcele

37. Drljače po obliku radnih dijelova mogu biti:

- a) diskosne
- b) kružne
- c) lopatste

38. Za šta se koriste glatki valjci prilikom sjetve:

- a) za zbijanje zemljišta
- b) za sijanje sjemena
- c) za formiranje sadnih mjesta

39. Sjetvospremač je?

- a) kombinacija kultivatora sa različitim vrstama valjaka
- b) zadnji dio kombajna na koji se kači heder
- c) priključno vratilo traktora za kosačicu

40. Prema vrsti mlaza dizne mogu biti:

- a) dizne sa cirkulatornom pumpom
- b) dizne koje imaju keramičku mlaznicu
- c) dizne koje prave asimetrični mlaz

41. Na diznama se postavljaju standardne oznake koje podrazumijevaju:

- a) rok trajanja
- b) ugao prskanja
- c) sate korištenja.

42. Zelenom bojom obojene su dizne s kojim se vrši aplikacija:

- a) fungicida
- b) herbicida
- c) akaricida.

43. Plavom bojom obojene su dizne s kojim se vrši aplikacija:

- a) insekticida
- b) herbicida
- c) fungicida

44. Narandžastom bojom obojene su dizne s kojim se vrši aplikacija:

- a) fungicida
- b) herbicida
- c) akaricida.

45. Kod ratarskih priskalica, prilikom primjene herbicida preporučuje se sljedeći radni pritisak:

- a) 1,5-3,0 bar
- b) 3,0-5,0 bar
- c) 3,5-5,0 bar

46. Kod ratarskih prskalica prilikom primjene fungicida preporučuje se sljedeći radni pristisak:

- a) 1,5-3,0 bar
- b) 3,0-5,0 bar
- c) 3,5-5,0 bar

47. Optimalni rok za sjetvu ozime pšenice je od:

- a) 10-30. oktobar
- b) 10-20. septembar
- c) 15. decembar

48. Optimalni rok za sjetvu jare pšenice je od:

- a) kraj aprila
- b) kraj februara ili početkom marta
- c) polovina maja

49. Pšenica se najčešće sije sijačicama u redove na razmak red od reda:

- a) 10-13 cm
- b) 20-30 cm
- c) 5-10 cm.

50. Koliko kilograma zobi je potrebno da se zasije hektar površine:

- a) 80-100 kg
- b) 150-180 kg
- c) 200-250 kg

51. Norma sjemena kukuruza po hektaru za proizvodnju zrna iznosi:

- a) 8-12 kg
- b) 10-12 kg
- c) 15-20 kg

52. Norma sjemena kukuruza po hektaru za proizvodnju silaže i zelene krme iznosi:

- a) 25-35 kg
- b) 30-35 kg
- c) 35-50 kg

53. Izlazna osovina priključnog vratila na traktorima može biti locirana:

- a) _____ - naprijed
- b) _____ - odzada
- c) _____ - i bočno

54. Sjetva ratarskih kultura može se izvoditi na više načina, a najčešće:

- a) daleko
- b) uskoredno
- c) blizu

55. Goriva i tečna maziva se smatraju zapaljivim tekućinama, pa se zbog sigurnosti promet tih pogonskih materijala reguliše posebnim propisima. Goriva se transportuju u:

- a) cisternama (tankovima) i buradima, a rjeđe u kantama
- b) plastičnim kantama i cisternama
- c) buradima od tvrde plastike i cisternama.

56. Pri radu sa zapaljivim i eksplozivnim smjesama mora se paziti da:

- a) u radnom prostoru nema izvora toplove (otvoreni plamen-šibica, cigareta, plamen gorionika za zavarivanje, ugrijani i užareni predmeti i sl.)
- b) u radnom prostoru ima izvora toplove (otvoreni plamen-šibica, cigareta, plamen gorionika za zavarivanje, ugrijani i užareni predmeti i sl.)
- c) u radnom prostoru treba biti izvora toplove (otvoreni plamen-šibica, cigareta, plamen gorionika za zavarivanje, ugrijani i užareni predmeti i sl.)

57. Prvi simptomi trovanja ugljen monoksidom?

- a) javljaju se u vidu glavobolje i nesvjestice
- b) javljaju se u vidu kihanja
- c) javljaju se u vidu curenja vode iz nosa.

58. Šta je važno imati u prostorijama u kojima su motorna vozila u pokretu?

- a) ventilaciju
- b) betonski pod
- c) betonske zidove

59. Tehničko održavanje traktora obavlja se:

- a) redovno i periodično
- b) samo redovno
- c) samo periodično

60. Kod redovnog održavanja traktora posebno važno je:

- a) mjerenje nivoa ulja i po potrebi dolijevanje
- b) pranje guma
- c) zamjena sijalica.

61. Periodično održavanje traktora radi se:

- a) prema uputstvu koja daje proizvođač
- b) prije zime
- c) poslije zime.

62. Šta je konzervacija traktora?

- a) parkiranje na propisano mjesto za vrijeme dok traktor nije u upotrebi
- b) prekrivanje ceradom za vrijeme dok traktor nije u upotrebi
- c) obezbjeđenje od oštećenja, prvenstveno djelovanja korozije za vrijeme dok traktor nije u upotrebi

63. Najvažnije mјere zaštite pri rukovanju traktorom?

- a) imati čizme
- b) ne treba započinjati rad sa neispravnim traktorom
- c) nositi naočale

64. Kako se može smanjiti potrošnja goriva pri radu traktora?

- a) traktor najekonomičnije radi u normalnim uslovima punom snagom i punim opterećenjem
- b) traktor najekonomičnije radi u normalnim uslovima kada je na pola snage i pola opterećenja
- c) traktor najekonomičnije radi u normalnim uslovima kada je pun rezervoar goriva.

65. Šta je neophodno poznavati za pravilno i potpuno korištenje svih mogućnosti traktora?

- a) snagu motora i traktora
- b) pritisak u gumama traktora
- c) čvrstoću kabine traktora.

66. Pri izvođenju težih radova na mekom i raskvašenom zemljištu naročito ako se radi o lakšim traktorima kako povećati vučnu silu traktora?

- a) zamjenom izlizanih guma novim gumama na pogonskim točkovima
- b) bržom vožnjom pod punim gasom
- c) sporom vožnjom pod punim gasom.

67. Šta utiče u velikoj mjeri na sigurnost i tačnu kontrolu upravljanja traktorom?

- a) hidraulika
- b) upravljački mehanizam i spone
- c) snaga motora.

68. Šta utiče na stabilnost traktora?

- a) visina težišta traktora
- b) izlizanost guma na točkovima
- c) nivo ulja u hidraulici.

69. Dodatni uređaji na traktoru su sljedeći:

- a) hiraulični podizač – hidraulika
- b) rotacija
- c) auspuh.

70. Čime se podmazuju dvotaktni motori?

- a) samo uljem
- b) mješavinom
- c) posebnom masti.

71. Čime se podmazuju četverotaktni motori?

- a) cirkulacijom ulja pod pritiskom
- b) specijalno napravljenom mješavinom
- c) cirkulacijom posebnih tečnosti.

Pitanja za usmeni dio ispita, intervju:

1. Predstavite se, sa kratkim crticama o sebi?
2. Vaš dosadašnji rad i iskustvo?
3. Razlog zbog kojeg mijenjate dosadašnji posao (u slučaju da je kandidat zaposlen)?
Ako je kandidat nezaposlen, zašto ste se odlučili da prvi Vaš posao bude ova radna pozicija?
4. Šta za Vas znači radno mjesto samostalni referent na održavanju i upravljanju poljoprivrednom mehanizacijom?
5. Konkurisali ste na radno mjesto u okviru Oglednog poligona Poljoprivredno-prehrambenog fakulteta Univerziteta u Sarajevu. Da li znate neke informacije o ovom poligону, kao i njegovu lokaciju?
6. Radno mjesto za koje ste se prijavili lokacijski je izvan grada. Da li Vam to predstavlja problem prilikom dolaska na posao?
7. Šta za Vas znači pojam poljoprivredna mehanizacija, mislimo prvenstveno na praktičnu primjenu?
8. Kada radite na više zadataka u istom trenutku, kako određujete prioritete?
9. Možete li opisati kako bi izgledao jedan prosječan radni dan ili sedmica na radnom mjestu za koje ste se prijavili?
10. Koje radne izazove očekujete od pozicije na koju ste se prijavili?
11. Zašto ste se prijavili na radno mjesto iz javnog oglasa, i odakle ste saznali za objavu istog?
12. Sjećate li se neke situacije kada se niste slagali sa određenom odlukom, kako ste postupili?
13. Šta Vam se nije svidjelo pri obavljanju poslovnih zadataka prethodnog radnog mjeseca?
14. Da li mislite da je okruženje u kojem radite, kolektiv, također bitan za individualni rast u profesionalnom smislu?

15. Kakvo je Vaše prethodno radno iskustvo? Da li mislite da je značajno u smislu pozicije za koju ste se prijavili?
16. Šta Vas čini interesantnim za ovo radno mjesto?
17. Zašto bismo trebali zaposliti upravo Vas? Šta Vi možete učiniti za Univerzitet (fakultet), odnosno Ogledni poligon Poljoprivredno-prehrambenog fakulteta, a drugi kandidati ne mogu?
18. Šta bi za Vas značio pojam Ogledni poligon poljoprivrednog fakulteta, šta mislite šta se tamo radi?
19. Da li ste imali priliku raditi sa učenicima ili studentima na prethodnim radnim mjestima, i kakva su Vaša iskustva?
20. Kako možete doprinijeti ovom poslu?
21. Šta Vam se najviše, a šta najmanje svidjelo u poslovima koje ste ranije radili?
22. Koja su Vaša očekivanja, zadaci, odgovornosti i obaveze vezane za radno mjesto samostalni referent na održavanju i upravljanju poljoprivrednom mehanizacijom?
23. Kako djelujete u individualnom, a kako u timskom radu?
24. Šta smatrate da su Vaše prednosti za ovo radno mjesto?
25. Koji su Vaši razlozi za prijavu na objavljeno radno mjesto?
26. Kakav tip radne okoline preferirate?